

[Birthe Nielsen]

Når jeg har startet med at nævne disse konkrete forhold, så er det for at præcisere, at ansvaret for børnene i høj grad påhviler samfundet, og at familiestrukturen har ændret sig væsentligt de sidste 20-30 år. Det er især en henvendelse til de partier, de borgerlige partier, der stadig væk mener, at den lille kernefamilie kan leve isoleret uden at tage hensyn til, at samfundet virkelig har ændret sig, og at kvinder er kommet ud på arbejdsmarkedet for at blive. Derfor må vi også sørge for en fornuftig løsning for børnene, og her har samfundet sin andel af ansvaret.

Siden den kapitalistiske krise blev mærkbar i 1973, er der sket væsentlige besparelser på de sociale udgifter til børn og unge, og det er især daginstitutionerne, der har måttet mærke sparekniven. Men børnetilskuddene og ungdomsydelsen har også været underkastet nedskæringspolitikken. Hertil kommer de voldsomme stigninger i fødevarerpriserne og boligudgifterne.

Vi har i de seneste årtier, når det har drejet sig om ældreforsorgen, ydet kompensati- on for nedgang i levestandarden for denne gruppe af borgere, men de år, hvor børnene vokser op, har vi ikke vist samme politiske bevågenhed. Den politiske interesse for småbørns og unge familiers vilkår har været betydelig større i f. eks. Sverige. Der har man været enige om en bredt anlagt økonomisk familiepolitik. Mens man i Sverige gradvis har udbygget familiestøtten i takt med kvin- dernes stilling på arbejdsmarkedet, har man i Danmark foretaget nedskæringer, der netop rammer småbørnsfamilierne. Det er derfor nødvendigt med reformer, der letter presset på den unge familie, der har små børn, er ved at etablere sig, har små indkomster og stor arbejdsbyrde.

Socialforskningsinstituttet har for nylig afsluttet en undersøgelse af levevilkårene i Danmark. Denne undersøgelse påviser, at netop unge i aldersgruppen 20-30 år har de dårligste betingelser på de tre vigtige områ- der, nemlig økonomi, boligforhold og arbejds- situation. Da det samtidig er den alders- gruppe, som får børn, må det være indlysen- de, at det er særdeles nødvendigt med lovini- tiativer, der tilgodeser småbørnsfamiliernes vilkår.

Den nuværende accept af, at produktions- livet sættes højere end børnenes og de voks- nes trivsel, må ændres gennem lovgivning.

Den lange afstand mellem hjem og arbejde betyder, at mange forældre er væk hjemme- fra i 10-11 timer om dagen. Tempoopskru- ningen på arbejdsmarkedet har bevirket, at forældrene har mindre overskud og færre kræfter til at tage sig af børnene, og det på- virker igen børnene, for netop de mindre børn har meget behov for faste, stabile vok- senkontakter, for ømhed og megen opmærk- somhed, og samtidig giver en tryk barndom færre sociale problemer senere hen.

Derfor er det aldeles fejlagtigt, at der er skåret så drastisk ned på daginstitutionsom- rådet. Som jeg sagde før, er de vigtigste år i et barns liv de første leveår, det er dem, der danner grundlaget for barnets senere udvik- ling, og derfor er det egentlig ufatteligt, at denne aldersgruppe ikke bliver tilgodeset mere fra politisk hold. I dag står der 115.000 børn på ventelister til daginstitutioner landet over, 55.000 børn har i dag et akut behov for en institutionsplads eller en dagpleje, og hvert 4. barn bliver passet i grå dagpleje, hvor der ingen tilsyn er med dagplejehjem- met.

Jeg har så sent som i dag fået oplysninger om en undersøgelse, man har foretaget i År- hus omkring netop dagplejepladser og insti- tutionspladser, og jeg kan fortælle, at i Århus udbetales årligt i socialbidrag mellem 6 og 7 mill. kr. på grund af manglende daginsti- tutionsplads. En fjerdedel af klienterne får på denne måde kontakt med socialkontoret for første gang.

Man glemmer også i debatten, hver gang vi snakker om daginstitutioner, at tænke på, at de kvinder, som er med til at forøge vel- standen i vores land, jo også betaler skat, men samtidig gør, at familierne og dermed børnene i hvert fald økonomisk får det bed- re. Lad os så sige, at arbejdstiden er for lang, men det må arbejdsmarkedets parter finde ud af.

Jeg sagde før, at de grå dagplejer bliver der ikke ført noget tilsyn med, men det er jo fantastisk, også når man tænker på, at kom- munerne egentlig får et særligt tilskud fra staten på 50 pct. til disse grå dagplejer, det vil sige, at kommunerne udbetaler pengene til forældrene, for at forældrene selv skal klare at passe børnene, hvis de bare selv kan finde en pasningsmulighed, og der bliver ik- ke ført noget tilsyn netop med disse hjem. Priserne for daginstitutioner er også for høje,